

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

c. 17. Per hoc.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

Ad hec, Iudæi non modo recipiuntur in testes ad uersus Christianos, eo modo quo proxime dictū est, sed etiam multo magis aduersus Iudæos nō baptizatos, in omnibus illis casibus, in quibus ad uersitatem Inquisitorū pertinere noscuntur: id quod longa probatione non indiget: nam si ob fidei fauorem nō profuit sua priuilegia Christianis, quo minus testimonio infidelium uirgeantur, nec proderunt infidelibus.

Qui sint autem casus, in quibus Iudæi nunquam baptizati Inquisitorū potestate supponuntur, tradit Emericus. l. p. q. 44. 45. & 46. Repertoriū Inquisitorum verbo, Iudæus. Campegius ad Zanchinum, c. 26. vers. delinquunt circa fidem eorum. eleganter beatus Thom. 2. 2. q. 10. art. 8. ibi: Sunt tamen cōpellendi a fidelibus, si ad sit facultas, ut fidem nō impediunt, vel blasphemijs, vel malis persuasiōibus, vel etiam apertis persecutiōibus. Hec ille. Quib. verbis amplissime complexus est in genere uir sanctus omnem causam ob quam possunt Inquisitores in Iudæos animaduertere.

Verum tamen ne res controuersa amplius in dubium uerteretur, Sanctissimus Dominus noster Gregorius. XIII. Statuto quodam incipiente: Antiqua Iudæorum. edito anno Domini 1581. (Calen. Iunij, nominatim decreuit blasphemias, & flagitia Iudæorum, in que hereticæ prauitatis inquisitores animaduertunt. Id statutum in fine Directorij inter alias litteras Apostolicas curauimus imprimendum.

An autem cum Iudæi vel alij infideles testificātur aduersus catholicum, perinde sit de illis iudicandum, ac de testib. alijs integris, quorum duo plenam faciunt probationem, grauis est quæstio, quam non pariter huius commentarijs breuitas. Reijciam eam in 3. p. q. 64. ubi est proprius locus. Videto interim Palacium Rubinum in allegatione de heresi. §. 15. Aretinum in c. fi. de testibus. Albertinū de agnos. assertio. q. 34. num. 3. & seq. ceteros præcitato loco apud Emericum referam.

Denique illud mouere oportet, ut quando Iudæus admittitur in testem, iuret de dicenda ueritate nō super Euangelia, quibus non credit, sed super legem suam. ita Io. in. de Imola in Clemen. 1. de testi. & Antonius Butrius in proemio Decretalium. Qualis autem sit eius iuramenti forma, tradit. Specul. tit. de iuramen. calum. §. restat. versi. penul. sed melius Repertorium Inquisitorum, verbo, iuramentum. §. sequitur uidere. & sequen.

Idem.

Non confiscantur dotes uxorum innocentium, propter heresim maritorum. hoc dicit, secundū Zenze.

C A P. XLII.

DECREUIT † felicis recordationis Innocentius Papa quartus, quod propter heresim maritorum, uxorum Catholicarum dotes non debeant confiscari. Quod intelligendum fore censemus: nisi forte mulieres ipsæ cum uiris matrimonia contraxissent, quos hereticos tunc sciebant.

Idem.

Filij hereticorum usque ad secundam lineam paternam, ad primam uero maternam sunt inhabiles ad beneficiū Ecclesiasticum, uel officium seculare; si patres ante mortem Ecclesie reincorporati non fuerint. hoc dicit, secundum Domi.

C A P. XV.

TATVTVM † felicis recordationis Innocentij, & Alexandri prædecessorum nostrorum: ne uidelicet heretici, creditores receptatores, defensores, & fautores eorum, ipsorumque Filij usque ad secundam generationem ad aliquod beneficiū Ecclesiasticum, seu publicum officium admittantur: quod si secus actum fuerit, sit irritum, & inane. primū, & secundum gradum per paternam lineam comprehendere declaramus; per maternam uero ad primum duntaxat uolumus hoc extendi. Hoc sanè de filijs & nepotibus hereticorum, crediturū, & aliorum huiusmodi, qui tales esse uel tales etiam decessisse probantur, intelligendum esse uidetur non autem illorum, quos emendatos esse conuenerit, & reincorporatos Ecclesie unitati, & pro culpa huiusmodi ad mandatum Ecclesie penitentiam recepisse: quam ipsi uel iam perfecerit uel humiliter prosecutioni eius insistant, uel parati fuerint ad recipendam eandem.

† Eym. 3. p. q. 114. 115. & dicitur ibi plenissime.

Idem.

Inquisitor Papæ super heresi sine speciali mādato non inquit contra episcopum: sed si eum culpabilem sciuerit, nunciabit Papæ. hoc dicit, Io. And.

C A P. XVI.

INQUISITORES † hereticæ prauitatis, ab Apostolica Sede seu alio uel alijs qui buslibet deputati, de huiusmodi crimine inquirere contra Episcopos nequeunt, aut eius textu procedere contra eos: Nisi in litteris commissionis Apostolicæ, quod hoc possint, continetur expressè. Si tamen Inquisitores ipsi, Episcopos, uel alios superiores prelatos sciuerint, uel inuenerint circa crimen hereseos commississe, aut eos de hoc diffamatos existere uel suspectos, id te nebuntur sedi Apostolicæ nuntiare.

† Vide Eym. 4. p. q. 26. 27. 30. & dixi ibi dem copiose

Idem.

Non derogatur ordinarijs super processu hereticorum. licet Papa generaliter alteri deleget. Et sup eodem facto episcopus, & Inquisitor possunt procedere communiter uel diuisim, uel proferre sententiam in qua si discordant, debent Papæ referre. Et episcopi qualitercunque procedant, debent seruare modum Inquisitoribus impositum. hoc dicit, Domi.

C A P. XVII.

PER hoc, † quod negotium hereticæ prauitatis alicui uel aliquibus, ab Apostolica sede generaliter in aliqua prouincia, ciuitate, uel diocesi delegatur, diocesani episcopi,

† Hæc decretalis declaratur per extra uag. Ex co. u. de hære. quæ paulo post in feritur.

pis, quin & ipsi auctoritate ordinaria, vel delegata (si habent) in eodē procedere valeant, nolumus derogari. Vtūm ut dictum inquisitionis negotium efficacius, melius vtiliusque procedat: cōcedimus, quod per Episcopos ipsos, & per Inquisitores de facto eodem inquiri valeat communiter, vel diuisim, & si diuisim processerit, teneantur sibi inuicem communicare processus, vt per hoc possit melius veritas inueniri: & nisi hoc casu Inquisitores in sententia prolatione diœcesanis vel e contra duxerit deferendum, per utrosque simul sententia proferatur: in qua ferenda, si nō conuenerint, per utrosque negotium sufficēter instructum ad sedem Apostolicam remittatur. Sine autem ordinaria, siue delegata Episcopi potestate procedant: illum in procedendo modum obseruent, quem Inquisitores possunt, & debent per iura cōmunia, vel per speciales concessiones seu ordinationes Sedis Apostolicę obseruare.

Idem.

Episcopis, & Inquisitoribus heresis non resistat sed omnino pareant. Domini temporales: & de eo crimine non cognoscant: alias prout dicitur hic, puniuntur. hoc dicit, secundum Zen.

C A P. XVIII.

† Vide Eym. 3. p. q. 35. & alijs multis,

VT Inquisitionis † negotium contra hereticam prauitatem ad Dei gloriam, & augmentum fidei nostris temporibus prospere retur, leges quasdam per Federicum olim Romanorum Imperatorem, tunc in deuotione Romane persisteret Ecclesię promulgatas quatenus Dei, & Ecclesię sanctę sue honorē promouent, & hereticorum exterminium prosequantur, & status canonicis non obsistunt) & approbantes, & obseruari volētes, vniuerso scęculi potestates, & Dominos temporales ac prouinciarum, terrarum, ciuitatum, aliorumque locorum rectores, quibuscunque dignitatibus vel officijs aut nominib. cęseantur, requirimus, & monemus, vt sicut reputari cupiunt, & haberi fideles, ita pro defensione fidei diœcesanis Episcopis, & Inquisitoribus hereticę prauitatis a Sede Apostolica deputatis, aut in posterum deputandis, pareant, & intendant in hereticorum, credentium, fautorum, receptatorū, & defensorum ipsorum inuestigatione, captione ac custodia diligenti, cum ab eis fuerint requisiti, & vt præfatas personas pestiferas in potestate seu carcere Episcoporum, aut Inquisitorum dictorum, vel ad locū, de quo ipsi, vel aliqui ex eis mandauerint, intra eorūdem dominorum potestate, uel rectorum districtum ducant, vel duci faciant sine mora vbi per viros catholicos a præfatis Episcopis, seu Inquisitorib. vel eorū aliquo deputatos sub arcta, & diligenti custodia teneantur donec eorum negotium per Ecclesię iudiciū ter, minetur. Vtq; de hæresi a diœcesano Episcopo vel Inquisitore seu Inquisitoribus condemnatos præfati potestates, Domini temporales, siue rectores, vel eorum officiales, seu nuntij sibi reli-

quos statim recipiant in dilate, animaduersione debita puniendos: non obstantibus appellationibus, † seu proclamationibus prædictorum nequitiarū filiorum: cum tam secundum ordinationem prædecessorum nostrorum, quam secundum legem Imperialem appellationis, & proclamationis beneficium expressē sit hereticis, & credentibus, ac eorum receptatoribus, fautoribus, & defensoribus interdictū Prohibemus † quoq; districtius potestatibus dominis temporalibus, & rectoribus eorundem que officialibus supradictis, ne ipsi de hoc crimine (cum mere sit ecclesiasticū) quoquo modo cognoscant, vel iudicent, siue captos pro eodem crimine absque dictorū Episcoporum, siue Inquisitorum aut saltē alterius eorundem licentia, vel mandato a carere liberent aut executionem sibi pro huiusmodi crimine a diœcesano vel Inquisitoribus, seu Inquisitore iniunctam, prout ad suum spectat officij) facere seu adimplere detraherent: vel alias diœcesanorum, aut Inquisitorum iudicium, sententiam seu processum directē, vel indirectē impedire præsumant. Si quis vero de prædictis potestatibus dominis temporalibus, rectoribus, vel eorum officialibus, seu balliuis contra prædicta fecerit, aut præfato fidei negotio sapientis diœcesano episcopo, vel Inquisitoribus incumbenti, se opponere forte præsumperit, vel ipsum aliquatenus impedire, necnon & qui scienter in prædictis dederit auxilium, consilium, vel fauorem, excommunicationis se uouerit mucrone percussus: quam si per annum animo sustinuerit pertinaci, extunc velut hereticus condemnetur.

Idem.

Bona hereticorum ipso iure sunt confiscata: quod probatur triplici argumento legali. Sed apprehensio bonorum fieri non debet per dominum secularem, nisi prius pronuntiatum fuerit super crimine, per iudicem Ecclesiasticum, qui hoc possit. Ioan. And.

C A P. XIX.

QUVM secundum † leges civiles nefarias, naturæ contrarias incestas nuptias contrahētes, eos ipso suarum dominium rerum perdant: Et mulier humanam legem transgrediens (& præsertim parentibus suis non consentientibus) raptoris nuptias eligens, bona omnia, quæ per legem sibi obuenerant a rapto, ac alijs consortibus, raptus, ipso iure amittat: eorumque casu deferantur in fiscum. Ac etiam illicitas species transuchens: Aut rerum dictarum professio nem omittens, earūdem specierum, & rerū proprietate hoc ipso priuetur, & sisco rerum, & specierum dictarū proprietates acquiratur: Bona hereticorum (qui grauius, horribilius, ac detestabilius, quam prædicti delinquant) ipso iure de fratre nostrorum cōsilio, decernimus confiscata. Confiscationis tamen huiusmodi executio, vel bonorum ipsorum occupatio fieri non debet per prin-